

dosarul nr. 3ra-483/18

Prima instanță, Jud. Chișinău, sediul Centru: I. Chirtoaca
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:
A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Dumitru Visternicean, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea Comercială „Advalorem”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea
Comercială „Advalorem” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal
Centru și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de către Societatea Comercială „Advalorem” Societate cu
Răspundere Limitată, casată hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă

La 11 aprilie 2016, SC „Advalorem” SRL a depus cerere de chemare în judecată,
ulterior concretizată, împotriva Biroului Vamal Chișinău (în prezent Biroul Vamal
Centru) și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, SC „Advalorem” SRL reprezintă o
companie care desfășoară activitate de import și comercializare a mărfurilor din
categoria sculelor, instrumentelor electrice și alte mărfuri de uz casnic.

La 12 februarie 2016, SC „Advalorem” SRL a depus la Biroul Vamal Chișinău
declarația vamală nr. I 6535 pentru vămuirea a 300 aparate de sudat marca „Kraft
TOOLS”, model KT300XP DIGI, la declarația vamală anexând următoarele
documente: certificatul de origine a mărfii, factura comercială (invoice), calculația
cheltuielilor de transport, declarația vamală a țării de export, packing list și alte
documente care justifică valoarea declarată a mărfurilor.

În acest sens, de către SC „Advalorem” SRL a fost completat formularul tipizat
DVV-1 și a anunțat valoarea mărfurilor în vamă conform metodei 1 – „Metoda de
evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit
sau care urmează să fie plătit”, după cum prevede Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14
mai 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii
în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, respectiv a fost

declarată valoarea mărfurilor conform tranzacției, indicate în factura comercială (invoice) – 14 700 dolari SUA (292 397, 70 lei) și cheltuielile de transport, în total valoarea declarată constituind 15 250 dolari SUA (303 337,75 lei).

Reclamanta a menționat că, în aceeași zi, la 12 februarie 2016, de către organul vamal, potrivit tabelului eliberat, au fost solicitate acte suplimentare, care corespunzător au și fost prezentate în termenul solicitat.

Necătând la faptul că de către SC „Advalorem” SRL au fost prezentate toate actele necesare ce justifică valoarea declarată în vamă a mărfurilor importate, organul vamal, în mod neexplicabil, a menționat că nu au fost prezentate corespondența comercială între părți, orice acord posibil între vânzător și cumpărător, cataloagele și ofertele de prețuri ale vânzătorului. De asemenea, a mai menționat că reprezentantul declarantului a înscris în formularul completat faptul că nu pot fi prezentate actele solicitate.

Ulterior, organul vamal a considerat necesară determinarea valorii în vamă a mărfii prin metodele prevăzute în art. 12-16 din Legea cu privire la tariful vamal, în acest sens la 17 februarie 2016 solicitând alte acte suplimentare, care, indică reclamanta, au fost prezentate în măsura posibilității și existenței acestora.

Însă, susținând că sunt suspiciuni la tranzacție în privința mărfii devamate, organul vamal a dispus aplicarea metodei 6 de determinare a valorii în vamă, majorând valoarea în vamă a mărfurilor importate până la 360 000 lei.

Reclamanta a indicat că, prin aplicarea metodei nr. 6 de determinare a valorii în vamă, SC „Advalorem” SRL a fost obligată să achite suplimentar taxa vamală și proceduri vamale în valoare de 15 004,16 lei.

A considerat reclamanta că de către reprezentantul organului vamal neîntemeiat s-a refuzat în aplicarea metodei 1 de determinare a valorii în vamă, iar decizia de aplicare a metodei nr. 6 este una ilegală.

În scopul soluționării pe calea extrajudiciară a situației create, la 23 februarie 2016 reclamanta a expediat în adresa organului vamal cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei Biroului Vamal Chișinău privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor importate la 12 februarie 2016 de către SC „Advalorem” SRL, aplicarea metodei 1 de determinare a valorii în vamă a mărfii și restituirea drepturilor de import încasate suplimentar, însă până în prezent nu a primit răspuns la solicitările sale.

A pretins reclamanta că Biroul Vamal în mod ilegal și abuziv a recalculat spre majorare valoarea în vamă a mărfii importate, în afara existenței unor parametri și criterii corespunzătoare în acest sens.

Reclamanta a solicitat anularea deciziei Biroului Vamal Chișinău (în prezent Biroul Vamal Centru) privind majorarea valorii în vamă a lotului de marfă cu nr. 851539900000 importat la 12 februarie 2016 de către SC „Advalorem” SRL ca fiind ilegală și devamarea acestora cu aplicarea metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă a mărfii și recalcularea impozitelor achitate suplimentar cu restituirea drepturilor de import încasate în mărime de 15 004,16 lei.

Prin hotărârea din 16 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de către SC „Advalorem” SRL a fost admis, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 mai 2017 și emisă o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată a SC „Advalorem” SRL împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 13 februarie 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, SC „Advalorem” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 mai 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, SC „Advalorem” SRL a invocat că, instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural, precum și nu au constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante ale pricinii, iar concluziile instanțelor vin în contradicție cu ultimele.

La 20 martie 2018, în adresa intimatului Biroul Vamal Centru a fost expediată copia recursului declarat de către SC „Advalorem” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea din 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de către SC „Advalorem” SRL a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art.6 alin.(1) al Legii privind tariful vamal nr.1380 din 20 noiembrie 1997, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale.

Conform art.7 alin.(1) al aceleiași Legi, valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte.

Conform art. 8 alin. (3) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sînt veridice (inclusiv sînt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sînt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicînd consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Articolul 10 alin. (1) și (2) din aceeași lege prevede că, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, în baza valorii tranzacției cu marfă identică, în baza valorii tranzacției cu marfă similară, în baza costului unitar al mărfii, în baza valorii calculate a mărfii, prin metoda de rezervă. Principala metodă dintre cele specificate la alin.(1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, la 12 februarie 2016 de către intimata-reclamantă SC „Advalorem” SRL a fost depus la Biroul Vamal

Chișinău declarația vamală I6535, pentru vămuirea a 300 de aparate de sudat marca „Kraft TOOLS”, model KT300XP DIGI, la declarația vamală fiind anexate următoarele acte: dispoziția de plată, scrisoarea de trăsură internațională, certificatul de origine a mărfii, factura comercială (invoice), calculația cheltuielilor de transport, declarația vamală a țării de export, paking list, carnetul TIR, certificatul de înregistrare al mijlocului de transport, declarația electronică, conosamentul, pro-forma actului comercial.

De către SC „Advalorem” SRL a fost completat formularul tipizat DVV-1 cu indicarea valorii mărfii în vamă conform metodei 1 „Metoda de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau care urmează să fie plătit”.

Examinând setul de documente prezentat de către SC „Advalorem” SRL, colaboratorii vamali ai Biroului Vamal Chișinău au ajuns la concluzia că documentele prezentate nu confirmă pe deplin veridicitatea datelor privind valoarea în vamă declarată. Astfel, inspectorii vamali de la punctul de control financiar au depistat anumite neconcordanțe ce țin de valoarea în vamă a mărfurilor importate, și anume contractul de vânzare-cumpărare nr. 10/09/15 din 10 septembrie 2015, fiind unul general, în care nu era indicată valoarea pentru o unitate de marfă, nomenclatorul sortimental al mărfurilor.

Din mențiunile organului vamal din 17 februarie 2016, rezultă că pentru confirmarea valorii în vamă a mărfurilor importate, de către organul vamal s-a solicitat prezentarea actelor suplimentare, și anume informații și date despre tranzacții cu mărfuri identice, informații și date despre tranzacții cu mărfuri similare, informații și date cu privire la costul unitar al mărfii de evaluat, calculul firmei producătoare pentru prețul de cost al mărfurilor evaluate. Însă, ca rezultat, reprezentantul SC „Advalorem” SRL a înscris în formular faptul că nu poate prezenta actele solicitate. (f.d. 139, Vol. I).

În situația dată, reieșind din specificul activității organului vamal, de asigurare a securității economice a statului și exercitării controlului asupra corectitudinii declarării și determinării valorii în vamă a mărfurilor, colaboratorul vamal al Biroului Vamal Chișinău, la etapa inițială de control a declarației vamale, și anume, la verificarea documentelor anexate și a corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii declarate de către intimata-reclamantă SC „Advalorem” SRL, a stabilit cu certitudine faptul aplicării incorecte a metodei de determinare a valorii în vamă a mărfii (metoda 1).

Aplicarea metodelor 2 și 3 (la prezentarea tranzacțiilor cu marfă identică sau similară) a fost imposibilă, deoarece de către declarant nu au fost prezentate informațiile solicitate. Metoda 4 (în baza costului unitar), la fel a fost imposibilă de aplicat din lipsa de date concrete privind toate elementele necesare pentru determinarea valorii în vamă a mărfii prin metoda costului unitar, nefiind prezentate nici de declarant astfel de informații. Metoda 5 nu a fost aplicată, deoarece nu au fost prezentate actele ce atestă costul mărfii.

Prin urmare, organul vamal a acordat posibilitatea agentului economic să prezinte acte pentru aplicarea consecutivă a metodelor de determinare a valorii în vamă, însă de către acesta nu au fost prezentate nici informația și nici documentele confirmative în acest sens.

Potrivit art. 17 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin aplicarea metodelor specificate

la art. 11, 12, 13, 15 și 16, aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și ale acordului de punere în aplicare a art. VII din acordul menționat.

După cum rezultă din declarația vamală de import nr. 3029I6535 din 12 februarie 2016, la rubrica 46 a declarației, prețul pentru toată marfa importată (300 de aparate) a fost indicată suma de 304447,75 lei. Astfel, împărțind suma totală la numărul de bucăți (300) se obține 1011,12 lei pentru o unitate. Însă, conform ofertelor (reclamă) de vânzare pe piața internă prezentate de organul vamal se propune prețul unei unități de marfă ce servește drept obiect al raportului material litigios din speță, de 2346 lei, adică de două ori mai mare decât prețul indicat de către declarant în declarația vamală de import nr. 3029I6535 din 12 februarie 2016 (f.d. 135-136, Vol. I).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel just a reiterat prevederile art. 8 alin. (3) al Legii cu privire la tariful vamal care stipulează că, în cazul în care nu există date ce ar confirma, corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sînt veridice (inclusiv sînt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sînt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

În atare circumstanțe, se reține ca fiind întemeiate acțiunile Biroului Vamal Chișinău la aplicarea metodei de rezervă, nr. 6 la calcularea valorii mărfii în vamă, cu recalcularea suplimentară a taxei vamale în sumă de 18280,21 lei. Or, SC „Advalorem” SRL la solicitarea Biroului Vamal Chișinău nu a prezentat acte suplimentare, care ar confirma aplicarea metodei 1 la calcularea valorii mărfii în vamă.

Astfel, instanța de recurs consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău privind respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Nu poate fi reținut argumentul recurente precum că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului în fond, omițând să dea o apreciere corespunzătoare faptului că la calcularea prețului mărfii importate, Biroul Vamal Chișinău a examinat valoarea în vamă a mărfii în baza unei informații de pe o pagină electronică a unui agent economic care comercializează mărfuri on-line, deoarece având în vedere faptul că potrivit pct. 16 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, în vigoare până la 19 noiembrie 2016, pentru evaluarea vamală a mărfurilor și verificarea valorii lor în vamă, anunțate de declarant, pot fi folosite atît informațiile prezentate de declarant, cît și cele deținute de organul vamal. Informațiile trebuie să fie veridice, complete și să asigure confirmarea valorii în vamă anunțate. Declarantul poate dispune de informații cu privire la valoarea vamală a mărfurilor identice sau similare, importate anterior, sau cu privire la prețul lor pe piața internă, ori de calculele sau lista de prețuri ale producătorului, de care nu dispune organul vamal, implicat în vămuirea mărfurilor. Aceste informații pot fi utilizate în cazul cînd întru confirmarea lor sînt prezentate documentele respective, de exemplu, documentele comerciale, vamale și de plată, facturi, scrisori de trăsură etc. referitoare la tranzacții cu mărfuri identice sau similare. Organul vamal antrenat în vămuirea mărfurilor poate dispune de informații pe care nu le are declarantul, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul

comerțului extern, precum și de date privind mărfurile identice sau similare, a căroră perfectare vamală a efectuat-o anterior. Totodată, autoritatea vamală poate prezenta declarantului informațiile de care dispune despre prețurile medii contractuale sau privind valoarea în vamă a unei anumite tranzacții, însă într-o formă depersonalizată, care asigură respectarea confidențialității datelor folosite (adică evitându-se menționarea vânzătorului, cumpărătorului, declarantului și celorlalte date care ar putea permite identificarea tranzacției).

Deci, Curtea de Apel Chișinău a evaluat corect probele administrate în procesul civil în raport cu normele juridice aplicate, determinând legalitatea acțiunilor întreprinse de către Biroul Vamal Chișinău în recalcularea taxelor vamale de import a mărfii - 300 de aparate de sudat marca „Kraft TOOLS”, model KT300XP DIGI, importate de către SC „Advalorem” SRL la data de 12 februarie 2016.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia recurată este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SC „Advalorem” SRL și a menține decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea Comercială „Advalorem” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea Comercială „Advalorem” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Maria Ghervas